
Dobyli svět

Gustav Brom

Gustav Brom se zařadil mezi veličiny naší hudební historie svojí původností, vytrvalostí a jedinečností. Po dobu pěti desetiletí uměl hudebníky svého orchestru inspirovat, motivovat, přivádět k výrazné kvalitě a poskytovat jim také existenční jistotu. Je to málo, je to mnoho? Je toho tolik, aby jméno Gustav Brom bylo ctěno i nadále.

PŘIPRAVIL: JIŘÍ HLAVÁČ

V roce 1963 jsem započal svá konzervatorní studia v Brně. Nikoho jsem tam neznal a jen pomalu se vpravoval do hudebního života a dění. Výhodou pro mne byla zavedená praxe, díky níž měli studenti uměleckých škol volný vstup na divadelní představení, přednášky, výstavy a koncerty. Toho jsem využíval skoro denně a postupně jsem mohl poznávat tvořivou práci Zdeňka Kaloče, Vlasty Fialové, Jana Skácela, Jiřího Waldhansa, Janáčkova kvarteta a také Gustava Broma. Jeho syn Gustav Brom mladší byl mým spolužákem, a tak jsem měl možnost poznat záhy tatínka také osobně. Byl usměvavý, pohodový a k adeptům hudební kariéry také nesmírně přátelský. Jednou jsem jej požádal o volný vstup na pravidelné koncerty v kině Jalta, na nichž hráli vedle standardní poslechové a taneční hudby i jazzové skladby. Pan Brom tehdy dodal: „U vchodu řekni, že jdeš za mnou a jsi můj kamarád.“ Vždy jsem žasl, jak to účinkovalo a jaký respekt jsem hned měl. Po letech jsme se kamarády opravdu stali a já jsem Gustava velmi uznával a ctil. Ostatně úctu nezískal jen doma, ale i ve velkém hudebním světě.

Narodil se 22. května 1921 ve Velkých Levárech. Svůj první orchestr založil o dvacet let později. A stál před ním dalších třiapadesát let. Aspiroval tím dokonce na zápis do Guinnessovy knihy rekordů v kategorii nejdéle hrajícího orchestru pod jedním dirigentem, ale potom se zjistilo, že Orchestr Guye Lombardiho v USA hrál ještě o tři roky déle. Nicméně v Evropě má tento primát dodneška.

V Orchestru Gustava Broma se vystřídaly generace vynikajících hudebníků. Vzpomenu na legendy – Mílu Petra, Františka Navrátila, Jaromíra Hniličku, Josefa Audese,

Zdeňka Nováka, Josefa Blahu, Mojžíra Bártka, Igora Vavrdu, kteří panu kapelníkovi pomáhali nejen pódiovým mistrovstvím, ale i aranžérskou a kompoziční činností. Ta stavěla tento orchestr po desetiletí mezi tvůrčí a zcela originální tělesa nejen u nás, ale i v celosvětovém kontextu. Ostatně jména zahraničních přátel a hostů, kteří s orchestrem spoluúčinkovali v různých pozicích, jsou tou nejvyšší světovou značkou – Willis Conover, Edmond Hall, Bill Moody, Ray Conniff, Maynard Ferguson, Dizzy Gillespie, John Hammond.

Vedle běžné koncertní činnosti u nás i v zahraničí se Orchestr Gustava Broma představil opakovaně na významných jazzových festivalech v Antibes, Manchesteru, Vídni, Innsbrucku a také na Mezinárodním jazzovém festivalu v Praze. V dramaturgii nabízel nejen světovou, ale také naši původní tvorbu, včetně žánrově přesahových skladeb Pavla Blatného a Alexeje Frieda, které vzbuzovaly velký respekt nejen odborné kritiky, ale byly skvěle přijímány i jazzovými fanoušky po celém světě.

Diskografie Orchestru Gustava Broma je rovněž neskuptečně široká početně, autorsky i obsahově. Můj kamarád Jan Beránek, který zpracoval přehled nahrávek pro knihu Jiřího Zapletala a Jiřího Mayera „Gustav Brom Můj život s kapelou“, uvádí, že se podařilo zmapovat 47 desek standardních, 218 SP, 127 EP, 170 LP, 8 speciálních, 4 CD. Celkem 574 různých zvukových nosičů. Počet jejich prodaných kusů je nezjistitelný, ale jistě přesahuje jeden milion.

Říká se, že doma není nikdo prorokem, nicméně několik vyjádření je namístě.

Gustav Brom, zdroj: ČTK/Korčák Vít

„V Gustavově orchestru je to jako u Stana Kentona. O své členy se stará s otcovskou starostlivostí a umí je inspirovat a motivovat k velkým výkonům.“

MAYNARD FERGUSON
(skladatel, trumpetista, kapelník)

„Mám-li vzpomínku na dvacet let spolupráce s Orchestrem Gustava Broma shrnout, řeknu to jednoduše. To, co se dělo v okolí tohoto pána a s touto kapelou, bylo něco ojedinělého, úžasného a nádherného.“

MAX WITTMANN
(skladatel, aranžér, dramaturg)

„Skvělý kapelník, dirigent, iniciátor neotřelých hudebních projektů. A k tomu

férový kolega. Byli jsme spolužáky na gymnáziu v Brně a on se nikdy nezměnil. Ať jsem byl nahoře, či dole, Gustav se choval vždy kamarádsky. Napsal jsem pro jeho orchestr jazzové symfonie Moravská svatba a Slunovrat a nahrávku zařadil Down Beat mezi nejlepší jazzové tituly roku 1977. Gustav gratuloval jako první.“

ALEXEJ FRIED
(skladatel, aranžér, dirigent)

V polovině 90. let jsem dramaturgicky a scenáristicky připravil pořad pro televizi Chorusy Gustava Broma. Natáčelo se v Brně a Gustav byl v ohromné kondici a formě. Vzal mne i na trénink brněnských fotbalistů a tam

mne představil Josefu Masopustovi. Po natáčení jsme jeli společně na večeri a Gustav nám řekl tuto větu: „Když máš dobré kamarády, projdeš životem mnohem snáze. Závist, zloba, neúspěch ani smutek si na tebe netroufnou. Kamarádům moc a často poděkujeme.“

Když vyšla jeho vzpomínková kniha, poslal ji s věnováním „Kamarádovi Jirkovi Hlaváčovi Gustav Brom“.

Moc si toho od muže, který dobyl svět a zůstal stejně pokorným a přátelským, považuji. ☒